Donderdag, 18 April 1839. No. 47.



VLISSINGSCHE COURANT.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD VLISSINGEN; ...ijen de circulaire van Zijne Excellentie den Heere Staats-...Gouverneur dezer Provincie, van den 1 dezer maand, Pro-...l. blad No. 38, ... brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat Zijne ...jesteit heeft gelieven te bewilligen, dat de wapenschouwing, ...er de met onbepaald verlof zijnde Schutters der Mobiele Schut-...rij, welke in de maand April eerstkomende, moest gehouden ...rden, eerst in de maand October aanstaande, of zoo veel ...oeger als raadzaam mogt worden geoordeeld, zal plaats hebben. En opdat niemand hiervan onkundig zij, zal deze worden af-...kondigd en aangeplakt, ter plaatse waar zulks gebruikelijk is ...geschieden, mitsgaders in de Stads-Courant geplaatst.

VLISSINGEN, den 9 April 1839.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
A. VAN DER SWALME,
Ter ordonnantie van Hun Edel Achtb.,
S. VAN DER SWALME,
Secretaris.

Nieuwstijdingen.

NEDERLANDEN.

VLISSINGEN, *den* 17 *April.* Wij vernemen van de Helder, ...de *Amphitrite*, voor het einde dezer maand, in gereedheid zal ...men, om Z. Exc. den Schout-bij-Nacht *Ryk* en familie aan ...ord te nemen, en naar de kolonie Suriname over te brengen.

AMSTERDAM, *den* 14 *April.* Heden omstreeks 2 ure is het ...ntelijk gezin in de Hoofdstad aangekomen. Achtervolgens zijn ...KK. HH. de Grootvorst Troonopvolger van Rusland, en de ...maarschalk, Prins *van Oranje*, HH. KK. HH. de Prinses *van* ...*nije* met de Prinsen, Hoogstderzelver twee jongste zonen, ...K. H. de Erfprins *van Oranje*, en HH. KK. HH. Prins en Prinses ...*rik der Nederlanden*, aan het paleis afgestapt, alwaar Hunne ...ogheden door den Burgemeester dezer stad, de Kolonel der ...utterij enz. enz. werden opgewacht. Het bataillon infanterie, ...nevens het korps-muzijk der schutterij waren de Doorluchtige ...iigers te gemoet getrokken, en de kurassiers stonden op den ...m geschaard, alwaar, even als op den ganschen togt langs de ...urlemmer- en Nieuwendijken, de luidste vreugdekreten door ...aanzienlijke volksscharen, die allerwege en vooral op den Dam ...en zaamgehoopt, aangeheven werden. De weg van de Haar-...poort tot aan den Stads-schouwburg is met vlaggen overdekt, ...geen gepaard bij het zoo gunstige weder van eenen eersten lente-...g, aan dit vorstelijk bezoek een bijzonder feestelijk aanzien ...n.

— Namens Z. M. zijn aan de leden, mitsgaders aan den se-...taris van de Commissie voor de Redactie der nieuwe Neder-...dsche Wetboeken, aan den President en aan den Procureur-...neraal van den Hoogen Raad, aan den secretaris bij het de-...ement van Justitie en den referendaris Mr. *A. W. van Ap-...ers*, aan Mev. de Wed. *Kemper*, en Mev. de Wed. van Jr. *Asser*, uitgereikt ieder een zilveren exemplaar van de me-...ille, door den graveur *J. P. Schouwberg*, tot herinnering der ...euwe Wetgeving, vervaardigd. De correctors hebben nog geene ...daille ontvangen.

— Men verneemt uit Leiden, dat dezer dagen van wege een ...ekende, het aanbod is gedaan eener zeer aanzienlijke som tot ...rziening in het bestaand te kort der stedelijke kas aldaar.

'sGRAVENHAGE, *den* 14 *April.* Naar men verzekert, zal de ...s van Z. Keizerl. H. de Grootvorst van Rusland naar Groot-...ttannie, wel degelijk voortgang hebben.

— Den 12 dezer is in deze residentie overleden Z. Exc. de ...g Edel Gestr. Heer *Adolph van Hoey Schilthouwer van Oostée*, ...even Ridder der Militaire Willems-Orde, 3e klasse, gepensio-...rd Luitenant-Generaal der artillerie, in den ouderdom van bijna ... jaren.

— Op den 22 dezer zal in de omstreken van Tilburg eene ...ote revue gehouden worden over al de troepen in die pro-...cie gekantonneerd. Naar men verneemt, zal deze revue met ...tegenwoordigheid van Zijn Keizl. Hoogh. den Grootvorst Troon-...olger van Rusland worden vereerd.

— Volgens berigten van den Nederrijn hebben de op de Bel-...che grenzen gestationeerde troepen bereids aangevangen door ...e rugwaarsche beweging hunne vroegere stellingen te naderen.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 13 *April.* De brieven uit Ierland behelzen ...er bedroevende berigten omtrent aldaar uit partijhaat gepleegde ...oiden en brandstichting, maar voegen er bij dat de nieuwe ...d-Luitenant aanzienlijke premiën heeft uitgeloofd aan degenen ...de daders zouden kunnen aanwijzen.

— Alhier zijn brieven van de Kaap de Goede Hoop ontvan-...n, waarin gewag gemaakt wordt van bloedige gevechten tus-...en de Boeren en de Kaffers, onder *Dingaan*, welke zoo zeer ten voordeele der eersten zijn uitgevallen, dat zij in de hoofd-plaats van dat opperhoofd doorgedrongen zijn en aldaar grooten buit gemaakt hebben, terwijl meer dan zes en veertig honderd stuks vee in hunne handen is geraakt.

— Nopens de Hollandsch Belgische aangelegenheden vindt men in de Engelsche dagbladen slechts het volgende in den *Morning-Post*.

De voorstellingen van den Heer *Nothomb* (die door het Belgische bestuur herwaarts is gezonden) met betrekking tot de Schelde-vaart, schijnen niet van dien dringenden aard beschouwd te zijn geworden, dat de bemiddelde mogendheden zich bewogen geacht hebben tot het nemen van maatregelen, berekend om in de jongste schikkingen eenige verandering te brengen, inzonderheid daar de Koning van Holland bereids tot dezelve is toegetreden. Men verneemt echter, dat aan den Heer *Nothomb* te kennen is gegeven, dat de bedoelde voorstellingen zullen worden medegedeeld aan den Koning van Holland als der aandacht overwaardig bij het subtraktaat, hetwelk tusschen de beide regeringen later zal dienen gesloten te worden. Men gelooft dat de Belgische minister van openbare werken, onder de tegenwoordige omstandigheden, zich geneigd getoond heeft om met dit antwoord voldaan te zijn.

— De zangeres *Julia Grisi* heeft te Londen eene portefeuille met ƒ 36,000 verloren.

— In 1838 zijn 10,831 petitien, voorzien van 2,905,905 handteekeningen bij 't Engelsch parlement ingediend, waaronder 301 tegen de afgoderij.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 13 *April.* De portugesche Gravin *de Paova* treedt in het huwelijk met den Marquis *de Fayal*, zoon van den Hertog *de Palmella*, haren voogd. Zij brengt haren echtgenoot, behalve eene aanzienlijke menigte goederen, een fortuin aan van vijf en twintig millioen in vreemde fondsen en groote kapitalen die in Portugal geplaatst zijn.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 12 *April.* Men meldt uit Berlijn dd. 9 April: »Sinds 14 dagen hebben wij in onze crimineele gevangenis ook eenen *Fieschi*, *Alibaud*, of hoe men hem noemen wil, — kortom eenen koningsmoordenaar, die echter, gelukkigerwijze, zijnen waanzin niet verder dan het besluit uitstrekte. Deze gevaarlijke mensch is een negentienjarige seminarist uit Bromberg, *Junich* genaamd, wien het plotseling inviel pistolen te koopen, naar Berlijn te reizen en eenen moord te volvoeren. Hoe erg het er met zijne verstandsvermogens uitzag, blijkt uit de omstandigheid, dat hij zijne voornemens luid verkondigde, daarop door de policie gevat en naar Berlijn gezonden werd. In zijne verhooren bekende hij het voornemen allezins te hebben gehad om den Koning te dooden, niet uit eenige politieke dweeperij, maar omdat door Z. M. de joden te zeer begunstigd worden. Deze dwaasheid ging gepaard met nog eenige snoeverijen van den seminarist, wiens bloed echter door eene veertiendaagsche gevangenis bekoeld is, zoodat hij alles herroepen en zijne dwaasheid volkomen ingezien heeft. Waarschijnlijk zal hij nu eenigen tijd in een krankzinnigenhuis opgesloten worden.”

— Tot de bruidsieraden, voor de Grootvorstin van Rusland bestemd behooren rozen en guirlanden, als diadeem: de bladen en bloemen zijn diamant, de knoppen paarlen; oorsieraden van diamanten en paarlen, en een uit parelsnoeren bestaande collier, met diamanten sluiting; al de steenen en paarlen zijn van eene buitengewone grootte en uitgelezen schoonheid.

— Men klaagt overal over koude. Te Koningsbergen is de Weichsel met ijs; in de Nogat en in de Pregel is het ijs zoo vast, dat men het met vrachten overtrekt. Den 1 dezer had men 9°. koude.

— Te Tunis wordt een nieuw prachtpaleis voor den Beij gebouwd; de inwoners moeten daaraan medearbeiden of plaatsvervangers stellen.

BELGISCHE BERIGTEN.

Te Antwerpen hoeft zich een 8jarige virtuoos opgedaan van 't vrouwelijk geslacht. Dit wonderkind zong met 18 maanden zeer voortreffelijk: met 2 jaren al de groote en moeijelijke passages uit *Robert le Diable*, thans enthousiasmeert zij de ongeloovigsten door middel der piano. Het zonderlingste is, dat haar vader, haar eenigste onderwijzer, zelve geen enkele noot op de piano kan spelen.

— De reden, waarom *Leopold*, of de Belgische bewindslieden met de teekening der 24 artikelen dralen, wordt in België toegeschreven aan vrees voor het leger, hetwelk zij moeten ontbinden, en aan vrees voor het volk, hetwelk zij misleid hebben. Het critiek oogenblik willen zij zoo veel mogelijk verschuiven.

— Ter gelegenheid van den verjaardag des zoons van *Leopold* is er diner geweest, waarop 20 opperofficieren zijn genoodigd. De gasten vonden echter *Leopold* en zijne gemalin niet; deze waren naar de Ardennes vertrokken. De Graaf *van Arschot*

ham de eer des huizes waar. Men vraagt of *Leopold* de ontmoeting van die Heeren vreesde?

— Te Turnhout is eene bende roovers ontdekt, reeds zijn elf leden dier bende gearresteerd. Bij een herbergier, *den Doutel* genaamd, zijn vele der geroofde goederen gevonden.

Mengelingen.

DE IJZEREN MAAGD.

Berlyn, April 1839.

De nasporingen welke er in den laatsten tijd omtrent het werkelijk bestaan van dit beruchte folter- of straf-instrument waren gedaan, hadden nog tot geene zekerheid geleid. In een der laatste nommers echter van de *Archeologie* of verhandelingen der Londensche oudheidkundigen, vindt men een stuk, van den Heer *Pearsall*, die, door onvermoeide nasporingen in Duitschland, niet alleen bevonden heeft dat er een dusdanig werktuig voorhanden was, maar er ons door teekeningen en afbeeldingen den vorm en de zamenstelling van doet kennen.

De nasporingen van den schrijver in het slot Koningstein bij Frankfort aan den main, even als in eenen toren te Mainz, hadden volstrekt geene inlichtingen gegeven. Eene plaats in het bekende boek van *Siebenkees: Materialiën zur Nuürnbergischen Geschichte, Nurnberg*, 1792 (waarin gezegd wordt dat de ijzeren maagd in 1553 werd vervaardigd; dat het een ijzeren, zeven voet hoog beeld was, hetwelk in zijne omarming den misdadiger met breede zwaarden in kleine stukken sneed) spoorde den schrijver aan, in 1832 naar Neurenberg te gaan, waar hij in de oude stadsgevangenis wel allerhande sporen van folteruig, onderaardsche kerkers, gangen en dergelijke, maar geene *maagd* vond. Dr. *Meyer* te Neurenberg bevestigde intusschen wat *Siebenkees* aangevoerd had, en zeide dat de machine vroeger in een gewelf in de nabijheid der *sieben Zeilen* gestaan had, en dat hij zelf een gedeelte der daartoe behoorende machinerie had gezien, alhoewel het beeld verdwenen was. Eerst in 1834 bekwam de schrijver eenige nadere opheldering. Dit was op eene reis naar Weenen, waarbij hij door Salzburg ging. Men toonde hem in de vesting eene folterkamer, waarin de maagd voormaals zou gestaan hebben, en een Oostenrijksche serjant, die hem rondleidde, verzekerde hem, dat het gevaarte zich toen in het koninklijke tuighuis te Weenen bevond.

Dit bevestigde zich echter, bij nader onderzoek te Weenen, niet, maar daarentegen vernam de Heer *Pearsall*, dat eene zoodanige machine zich in de oudsheidverzameling van zekeren Baron *Dietrich*, in het slot Feistritz, aan de grens van Stiermarken, bevond. Tijdens de Fransche revolutie had de Baron de maagd, benevens eenige andere mede tot het Neurenbergsche arsenaal behoorende voorwerpen gekocht, en op eene kar naar zijn slot doen vervoeren. De maagd kwam verroest en in zeer slechten toestand aan, echter met het voetstel, waarop zij thans geplaatst is, en dat bepaaldelijk daartoe vervaardigd schijnt.

De beide platen, welke de Heer *Pearsall* bij zijne verhandeling gevoegd heeft, stellen de maagd voor in de oud-Neurenbergsche kleeding der 16e eeuw, met eene rond om het hoofd gaande gevouwen kap, met eene *fraise* en kraag; de grootte, juist zeven voet, stemt overeen met de door *Siebenkees* opgegeven maat, en het lijdt wel weinig of geen twijfel dat Baron *Dietrich's* maagd dezelfde is, welke vroeger in het gewelf te Neurenberg stond. Toen de Heer *Pearsall* het beeld zag, stond het op eene soort van lang, houten, hol voetstel. De zamenstelling der figuur was overigens zeer eenvoudig. Een uit stangen en hoepels vervaardigd toestel was met blik overtrokken, hetwelk zoodanig beschilderd was, dat het eene Neurenbergsche burgervrouw voorstelde, in den mantel welke toenmaals (en nu nog) door personen van die klasse gedragen werd. De gestalte opende zich in het midden en vormde alzoo twee vleugeldeuren, welke met hengsels aan het achterste gedeelte vast gemaakt waren. Voor op de regter borst bevonden zich 13 viersnijdige dolken, 8 op de linkerborst en 2 binnen in het hoofd. Deze beiden laatsten waren waarschijnlijk bestemd om de oogen van het slagtoffer te treffen, hetwelk achterwaarts in het gevaarte gaan en zoo door de dolken doorboord worden moest. Dat overigens de machine wezentlijk gebruikt is, kon men uit de bloedvlekken besluiten, die nog op de borst en het bovenste gedeelte van het voetstel zigtbaar waren. Hoe echter de machine in werking gebragt werd, is niet meer op te maken, want de machinerie, waardoor zij zich opende en sloot, is niet meer voorhanden: in alle geval moet er intusschen eene zoodanige bestaan hebben, vermits men thans nog in de oppervlakte van het voetstel gaten en verdiepingen ziet, waarin het toestel tot beweging der maagd zich moet hebben bevonden. De machine staat tegenwoordig op rollen, en opent zich door middel van twee ijzeren veren, die de bezitter er heeft laten aanbrengen, doch dit is slechts scherts, om de nieuwsgierigen te verschrikken.

In 1835 ontmoette de schrijver te Luik eenen zeer beschaafden Franschman, die tot het hof van *Josef Bonaparte* behoord had en met denzelven in Spanje geweest was. Deze verhaalde hem, dat hij, tijdens zijn verblijf te Madrid, gelegenheid gehad had de gevangenissen der inquisitie te zien, en dat hij, onder ander folteruig, aldaar een beeld der heilige maagd had gevonden, hetwelk gedeeltelijk uit hout, gedeeltelijk uit ijzer vervaardigd was. Deze machine droeg den naam van *Mater dolorosa* (smartelijke moeder) en diende tot den laatsten en scherpsten graad der torture. Hare gewone houding was die eener staande vrouw, die de handen op de borst gekruist houdt; intusschen was er een mecaniek aanwezig, waardoor zij de armen uitstrekken kon, en als dit geschied was, zag men dat de binnenzijden der armen met louter kleine punten of stiletten bezet waren. De te folteren mensch werd digt bij het beeld gebragt, waarop het de armen opende, hem, door middel eener sterke schroef, immer vaster aan zich drukte, zoodat hij niet ontwijken kon. Terwijl dit gebeurde, opende er zich onder den ongelukkige eene valdeur, waaronder een afgrond was. In dien toestand vermaande men hem zijne schuld te bekennen, terwijl inmiddels de armen van het beeld steeds vaster aangeschroefd werden, tot dat de lijder ontzield was. Het lijk viel dan door de valdeur in eene soort van onderaarsch gewelf.

Waarschijnlijk verrigtte het beeld der verzameling van Baron *Dietrich* op dezelfde wijze zijn beulen-ambt; het toestel tot schroeven zal slechts verloren gegaan zijn.

De Heer *Gévay*, een geleerde Hongaar, die bij de keizerlijke bibliotheek te Weenen aangesteld is, verzekerde den Heer *Pearsall* dat hij in eene Spaansche romance, uit de eerste helft der 16e eeuw, iets van eene dergelijke machine gelezen heeft, waaruit dan blijken zou dat zij toen reeds bekend was. Ook de schrijver van eenen Franschen roman, *Cornelia Bororquia*, in 1828 te Parijs uitgegeven, gewaagt er van, als eene Spaansche uitvinding, en plaatst ze in denzelfden tijd.

Dat overigens meer dergelijke machines ook in Duitschland, inzonderheid in de rijkssteden, gevonden werden, lijdt geen twijfel. Van eene, welke zich te Praag bevinden zou, had de Heer *Pearsall*, die in November 1834 aldaar was, niets kunnen ontdekken. Nog voor korte jaren, echter, moet er eene soortgelijke maagd in het slot Ambras, in Tirol, bestaan hebben.

In het kasteel te Schwerin moet, naar de opgave van den Heer *Pearsall*, nog eene dergelijke volkomen behoudene en volledige ijzeren maagd voorhanden zijn.

Zeetijdingen.

VLISSINGEN, den 17 April. Sedert den 15 dezer zijn alhier ter Reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

De Maria, A. R. Arfsten; *Antonius*, H. H. Scheeper, beide van Liverpool, met klipzout; *les trois Frères*, J. Smit, van Londen, met stukgoederen; *Andrew Wilson*, C. Wilson, van Grangemouth, met yzer; *Louise*, J. F. H.., van Liverpool, met klipzout; *Emelie*, M. van der Kerkhoven, van Havre de Grace, met suiker; *Rembrant*, J. Brabander, van Liverpool, met klipzout; *Henrika*, C. H. Berhrmon, van Cette, met wyn en brandewyn.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van onze Reede naar Zee gezeild: *Brugge*, T. Mooy, naar Hull, met passagiers en stukgoederen; *Hannah*, Bains, naar Yarmouth, met schors; *Clara Maria Sophia*, F. Ruster; *Ernst Maria*, M. Klingsted, beide naar Riga, met ballast; *Diadeem*, A. Yule, van Alberdeen, met vlas; *Antwerpen*, J. Britton, van Londen, met passagiers en stukgoederen.

Advertentien.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene Welgeschapene DOCHTER, *ANNA DOROTHEA HARDER*, Echtgenoot van

VLISSINGEN, 17 April 1839. A. VAN DE SANDE.

Deze algemeene, strekke ook tot bijzondere kennisgeving, zoo wel buiten als binnen deze Stad.

De Notaris *D. UYTTENHOVEN* zal, op Dingsdag den April 1839, des voormiddags ten 10 uren, in het Kleedingmagazijn, in de Nieuwstraat, te Vlissingen, publiek en voor contant geld, presenteren te Verkoopen: eene partij onbruikbare MILITAIRE KLEEDINGSTUKKEN, behoorende tot het Bataillon der Afdeeling Zeeuwsche Mobile Schutterij.

Depôt van Inlandsche Tapijten.

De ondergeteekende, heeft eene aanzienlijke sortering KOEHAREN en SAIJETTEN TAPIJTEN, KAMER-, HAARD-, LEDIKANT KARPETTEN, GANG- en TRAPLOOPERS, uit de voornaamste fabriek van het Rijk ontvangen; de Goederen bevelen zich aan, door bijzondere sterkte en deugdelijkheid; TAFEL- en PIANOKLEEDEN, van LAKEN, KEMELSHAAR en DAMAST, met schoone en vaste kleuren, smaakvolle bloemranden en besken, zijn insgelijks bij hem tot zeer billijke prijzen verkrijgbaar; door het vertrouwen zijner medeburgers, sedert twaalf jaren, in dit artikel, ruimschoots gerugsteund, beveelt hij zich dit jaar in hunne toegenegenheid, met de verzekering, dat geen door hem geleverd wordt, het vertrouwen zijner begunstigers ten volle zal regtvaardigen.

VLISSINGEN, 9 April 1839. A. RUYSCH.

Op den 12 April 1839, is door *H. A. GOBIUS*, Kapitein der Artillerie, aan het Stedelijk Bestuur te Vlissingen, ter vertaling in het Nederduitsch vertoond: *A Treatise on Naval Gunnery. By Major Gen. Sir Howard Douglas.* 2e Edit.

BIJBELSCH DAGSCHRIFT,

TER BEVORDERING VAN HUISSELIJK GELUK;

OF

AANLEIDING tot Godsdienstige Overdenkingen

OP IEDEREN DAG DES JAARS 1839.

In maandelijksche Afleveringen, à 40 Cents, het plaatwerk daaronder begrepen.

WORDT UITGEGEVEN

Te 's Gravenhage, bij *A. KLOOTS*, en is alom te bekomen. Zóó kan men zich dan, *voor minder dan 10 centen 's* ... eenen schat van de uitnemendste kennis eigen maken, door onderscheidene verdienstelijke mannen in ons Vaderland, die thans aan dit *Dagschrift* arbeiden, tot ware vergenoeging des levens wordt aangekweekt en bevorderd. En »*Zoo weinig*« zegt Recensent in de Godgeleerde Bijdragen voor 1838, »*deze stukjes aan den geest vragen*, kan *en* moet *ieder* ... *lyk Christen afzonderen tot godsdienstige aandachts-oefening, by de meest afleidende en drukste werkzaamheden van en post, van huisgezin en winkel, of hy loopt groot gevaar van het éene noodige te vergeten. Wy loopen daarom deze stukjes hoog, en wenschen algemeene en blyvende belangstelling in dezelve.*" Iedere jaargang is op zich zelven compleet. Het werk wordt op velijn papier gedrukt.

Ter Drukkerij van P. WEDTS DE SWART.